

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Homo Christianus In Sua Lege Institutus. Sive Discursus Morales

Qvibus Totvm Hominis Christiani Officivm Explicatvr; Quídque is fugere,
quid agere debeat, quàm exactiſimè traditur

Segneri, Paolo

Augustæ Vindellicorum ; Dilingæ, 1695

Discursus XXXIV. Plurimum spei in Beatissimæ Virginis Patrocinio nos
posse reponere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45993](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45993)

DISCURSUS XXXIV.

*Plurimum spei in Beatissima Virginis Patrocinio
nos posse reponere.*

IUbi saxa in mari tem-
pestate jactantur, il-
lud adhuc inter se-
cunda numerare so-
lent, si solum offen-
dant nimum, in quo anchoram jactam
stabiliant. Ubi enim fundus luto aut
arenâ obiectus fuerit, anchora, vo-
meris instar, instabile illud solum sul-
cando, navim non firmat. Miror
proinde à Christianis non paucos spei
sua, sublimis omnino & alta, anchoras
temerè ubique jacesse. Multi om-
nino sunt, qui sibi de salute certò
obtinendâ blandiantur, & de navi
suâ ad aeternæ beatitatis portum certò
appellendâ, nixi suâ in Dei Matrem,
salutis anchoram, devotione. Hunc
tamen devotionis, & animi tantæ Ma-
tri addicti fundum haudquaquam cu-
riose explorant, nec pensi habent, sit-
ne arenosus ob tam multiplicem in-
stabilitatem, an ob tot fœdissimarum
culparum sordes lutulos. Proposi-
tum idcirco mihi est, hocce Discursu
dedocere errorem tantò nocentiorum,
quantò minùs creditum, & ostendere,
quæ tandem sit genuina in Virginem
Matrem pietas ac devotio, quâ tutò niti
possit nostra salutis spes; & quæ sit
adulterina, quâ, absque temeritate, niti
non possimus.

R. P. Segneri Christ. Instr. Tom. III.

I.

II. Statuendum autem est ante om-
nia, quid sit Devotio in Matrem Vir-
ginem. Nihil autem aliud est De-
votio, si S. Thomæ credimus, quàm
Affectio voluntatis ad alterius obse-
quium promptissimæ. *Devotio dicitur
à devovendo.* Unde ut devotus quis
dici mereatur, non est satis, quoquo
modo amicum esse, sed esse amicum
amicitiâ juratissimâ & addictissimâ,
quæ esse possit; haud aliter ac esse in-
flammatum, non est quocumque mo-
do accensum esse, sed esse accensum
ardore summè fervente; & in clarâ
flammas prorumpente. Devotio igitur
in Virginem Matrem, hæc regulâ
stando, erit voluntas prompta ad effi-
cienda omnia, quæ redundent in glo-
riam ac placitum magnæ hujus Domi-
na, Cæli ac Terræ Imperatricis. Un-
de cum ipsa de vera hac erga se pieta-
te in Ecclesiastici libro loqueretur, his
maximè vocibus usa est: *Qui creavit
me, requievit in tabernaculo meo, & dixit
mibi: in Electis meis mitte radices.* O
voces pulcherrimas! Magnus ille
Deus, qui fecit me (sic Virgo loquitur)
& postmodum dignatus est no-
vem mensium spatium in sinu meo ha-
bitare, ille, inquam, præcepit, ut pro-
fundas in cordibus Electorum suorum

R r r

r r

radices mittam. *In Electis meis mitte radices.* Patui ego iustis imperiis, & altas omnino radices egi in magno illo, ac Regibus omnibus magis honorato, Electorum & Prædestinatorum populo: *Et radicavi in Populo honorificato.* Observemus diligenter geminam hanc loquendi formulam, *mitte radices*; quod est radices profundè deorsum mittere, & *radicare*; quod est radicem in solo feliciter nutriri & adulescere: hinc porro discimus, geminas esse debere veræ in Dei Matrem. Devotionis conditiones, quæ omnibus fertilibus plantarum radicibus communes sunt: ut sit profunda, & ut sit fertilis.

III. Debet igitur primò hæc in Virginem Matrem Devotio esse profunda, quæ non in superficie hæreat, sic ut in extimis tantum labris siltat; sicut siltit in eo, qui rem magnam præstare sibi videtur, cum Virginis Salutationes ad globulos, mille inter evagationes, decurrit: aut cum, tanquam arduum quid ausus, solo illi corpore famulatur, vel locum ipsi sacrum ad-eundo, vel supplicum agmen comitando, vel à cibis abstinendo: dum interim Cor illi suum negat, quod ipsa præ corpore carum habet ac unice excipiat. Huc enim radicibus illa suis penetrare desiderat; ut bene nobis faciat: *Mittet radicem deorsum, & faciet fructum sursum.*

IV. Eandem Devotionem fecundam quoque esse oportet: non aliâ utique fecunditate, nec alterius magis fructus ferace, quam illius, quem ut produceret à terra cordis nostri,

Servator optimus sudores, sanguinem, vitam adeo ipsam profudit: ut nimirum inde extirparet omne peccatum; juxta illud Isaiæ: *Illic est omnis fructus, ut auferatur peccatum.* Atque hoc est, quod spectant omnia Natura & Gratiæ opera, omnia quæ in nos sive ad hanc animalem, sive ad meliorem & spiritualem illum vitam beneficia. Deus confert, tam ipse per se, ministerio Sacramentorum; quam per manus sanctissima Matris suæ; destruere nimirum peccatum, & eadem operis reddere nos idoneos & capaces tam ad recipiendam Dei amicitiam, quam beatitudinem æternam, electis, & charis à Deo pridem præparatam. Neque aliud, pro sua in Deum, & nos charitate, quam hoc ipsum, vehementissimè etiam atque etiam desiderat Virgo Mater; cum non aliâ causâ faveat Peccatoribus, nisi ut faciat non Peccatores. Ideo magnes ferrum ad se trahit, ut imprimat illi virtutem eandem, quæ ipse pollet, semper respiciendæ immotum Cæli punctum, seu Polum. Nec aliter Mater divina (quam S. Brigittæ testimonio Servator ipse Mignetem Peccatorum dixit) desiderio fertur insatiabili trahendi ad sese quotquot sunt, non ut maneat ferrum rubigine oblitum, & quod nativo pondere sua tantum ad flagitia & cupiditates feratur, sed ut omnes ad Polum suum, Deum inquam, sese obvertant, aliud nihil, quam adorandam ejus voluntatem spectantes. Felices sanè ac fortunatos omnes, qui & profunditatis, & fructus hujus argumento conjicere possunt, suam in Dei Matrem devotio-

Isa. 37.
31.

Tom.
17. q. 25
ar. 6. ad
4.

nem radices has beatissimas in corde suo egisse! Sic qui illam invenerit, vitam invenit æternam: *Qui me invenierit, inveniet vitam.*

V. Cæterùm solatio vero ac genuino eorum, qui Matri huic Virgineæ se devoverunt, oportet me paucis demonstrare, quid ipsa apud Deum possit. Geminam in Oceano pleitudinem inveniri est; primam, quæ capax est aquarum omnium, quas in sinum ejus totius orbis terrarum flumina velut tributaria effundunt: alteram, quæ sic redundat, ut omnibus fontibus subministrare aquas possit, quin illi unquam exiccantur. Gemina hac ratione plena est etiam Virgo Sanctissima; primâ quidem ut Dei Mater, quia capax est Gratiarum omnium; alterâ, quæ in alios redundat, ut Mater Electorum. Utramque hanc plenitudinem nostro commodo attentius consideremus.

VI. Dignitas Matris Dei, est mare tam amplum, tam latè porrectum, usque ejus littora prospicere non detur. Si quidem ut Deum ipsum spectat, S. Thoma teste, infinitatem quandam habet. Ille enim Deus, qui Mundo quolibet, quamlibet perfectio, majorem perfectioremque condere pro arbitrio potest; majorem producere Matrem, quam Dei Matrem, non potest. *Beata Virgo ex hoc, quod est Mater Dei, habet quandam dignitatem ex infinito, quod est Deus, & ex hac parte non potest fieri aliquid melius, sicut non potest esse aliquid melius Deo.* Quæ sunt verba Angelici, Quam ergo prodigiôsè capax est Vir-

go, ut Dei Mater est! Equidem secundum omnes Divinæ Providentiæ Leges, gratiâ in Virginem collata debebat respondere dignationi & gradui, ad quem à Deo erat evecta. Ne humanæ quidem Leges dubitare sinunt, an dignus sit gradus, ad quem quis Imperatoris nutû evectus est. *Sacrilegiis, l. Sacrilegiis, inquit, instar est, dubitare, an is dignus sit, quem elegerit Imperator.* Vos de Crimine proinde ipsi decernite, quam Divinæ Providentiæ injuriam ille facturus esset, qui dubitaret, an Virgo Beatissima iis donata sit gratiarum opibus, quibus abundare decebat eam, quæ digna esset Deo Mater. Nefas omnino est ambigere, si S. Thoma credimus. *Hæc S. Thom. habuit gratiam sufficientem ad statum illum, ad quem erat electa à Deo, ut esset Mater sanctissimi Unigeniti ejus.* Eaque causa Mater Dei sanctissima omnes Angelos ordinum omnino omnium, & in 3. omnèsque planè Cælites tanto superat intervallo, ut non sit, qui metiri possit. *Dei Matris, & servorum Dei infinitum est discrimen.* Et quamquam illa pars est Ecclesiæ, non tamen quocunque modo pars est; sed eâ dicitur, quæ ratione, quæ Supremum Cælum superat, est Universi. Ut enim Cælum hoc, seu Firmamentum, solo se omnibus aliis mundi partibus longissimo intervallo majus est, ita & Mater Divinissima solâ se ordinem quemdam constituit peculiarem, ad cujus excellentiam ac præstantiam reliqui omnes in unum collecti non pertinent: atque adeò plus illa pulchritudinis, plus excellentiæ, plus splendorem una habet, quam reliqui Cæli Ci-

ves universi. *Favosa sicut Ierusalem.* Sola tam speciosa, quam tota simul Caelestis Solyma. Ad eam efformandam gratia contulit, quidquid in virtutibus fuit perfectius, quidquid praestantius, cum in humano corde prepararet sedem Regiam, dignam quam Dei Filius collocaretur. *Necque enim*

e. Paval. 29. 1. *Homini preparatur habitatio, sed Deo.*

Favus ille, qui nascituri apum Regis cunis destinatur, elaboratur ab Apibus è cera lectissima, & praestantissimorum florum è succo conflata; an dubitabimus, tantumdemne divina fecerit Providentia in parando formandoque sinu, quem intra Regum omnium Rex erat nasciturus? Hinc, ut S. Bernardinus affirmat, in ipso Conceptionis suae momento plus omnibus Sanctis Beatissimam Virginem dilexit Deus, *super omnia tabernacula. Iacob*, cum ab illo jam momento ut Mater Dei diligeretur. Quin asserit idemet Sanctus, magis Virginis hujus quam mortalium reliquorum omnium causam Jesum Dei Filium humanam naturam induisse. Et verò re ipsa, si vitam Christi omnem undecim in partes tribuamus, inveniemus decem primas partes impendisse perficiendae suae Matri, eadem cum illa domo commorando; postremam verò, ultimos nimirum tres Praedicationis suae annos, reliquae Ecclesiae perficiendae, peragrando diversa loca consecrasset: quae quidem in re aded sibi Cor Christi complacuit, ut tum, cum morabatur cum Virgine, quae visse dicitur, *re- quievit in Tabernaculo meo*; cum autem nascentem Ecclesiam formabat

atque erudiebat, transeundo id fecisse dicitur: *perivanit bene faciendo*: Ut *et*, vel ipsa loquendi ratio nobis manifestaret majorem sollicitatem, quam in formanda Matre sua posuit, tanquam praecipuo Incarnationis suae sine: *Vra. S. Ioh. go. Mater Dei, solum opus Incarnationis Dei mei*. Magnam animi mei voluntatem de hisce rebus, etsi sublimibus, admodum, dissero, non solum ejus voluptatis percipiendae studio, sed ut vos, dum ista non satis capitis, vel hinc altè in animum demittatis, quam inferere cupio, summam de Sanctitate Matris Dei, & de illa, nullis verbis explicandam, nullis cogitationibus percipiendam, plenitudine ac capacitate, quam vastissimus hic Materitatis divinae Oceanus complectitur, estimationem; aded ut si animis vestris majores ac plures perfectiones identidem obijciatis, nunquam tamen cogitationes vestrae admirandae hujus Virginis merita sine adaequaturae; nec omnia illa laudum ac encomiorum flumina, quibus illam exornare quoquomodo potestis, amplissimum ac vastissimum ejus Dignationis sinum sine impletura; aded, fundam ille, nullum habet.

VII. Pergamus ad plenitudinem alteram, abundantiam, quae & ipsa Dei Mater se ostendit esse Mare Gratiarum, dum nunquam deficiente fecunditate tantam earum copiam in genus omne humanum derivat. *Le. I. Domibus Caesareis Amici & Domestici Judicis Ad vocatorum munere arcantur; de Aff. Domesticus; Iudicis à publicis altiturat. & de semur.* Sit suae Legi huic humanis in me.

Tri-

Tribunalibus reverentia : Divino coram Tribunali eadem locus non est. In hoc siquidem Deus amicissimos quosque, ac intimos suos tam non arceat pro nobis advocandi munere, ut benignitate planè incomparabili, elegerit Mediaticem & arbitram inter nos & ipsum, ipsam suam Matrem, illam è rebus conditis planè omnibus charissimam, illam tam Domesticam, ut tanquam Regina à dextra ejus sedeat; illam, quàm nulla magis ipsi connexa est, quàm nulla arctiori fœdere divinè; illam denique, cui Jûdex magis & intimius se obstrictam novit, quàm qui uspiam, & unquam existeret homines possunt, Matribus suis sint aut esse possint obligati : cum ab ea vitam acceperit, ejus vel momentum unicum pretiosius est, quàm omnis vita omnium, quæ esse possunt, rerum condendarum; & acceperit quidem voluntate & assensu ejus proprio ac singulari, utpote antè ab ea requisito. *Hec mihi, quot ad salusem via!* aiebat S. Joannes Chryso- stomus. Quor, Deum immortalem! servandis nobis vias adinvenit Deus! Satis utique erat, si Advocatus noster esset is ipse, qui redemerat : quia tamen divinus hic Advocatus Jûdex etiam noster futurus erat, ut tantò firmior stabiliorque esset de consequenda salute fiducia, illam etiam dare nobis advocatam voluit, ad quam unice pertineret nobis favere, nostræque causæ defendendæ curæ studere. Sæpe, si S. Methodio cre- ditur, dicitur; Miserationum Mater illos li-

berat, quos Filii Justitia damnaret; cumque totum ejus Regnum Mansuetudine nitatur ac Clementiâ, non curat, quæ sint ejus, qui opem poscitur, merita; sed quid sua benignitas, quid congenita suavitas jubeant. *Spiritus Eccl. meus super mel dulcis. Cogitate proinde, Dei Matrem Collum, ut multi SS. Doctorum loquuntur, esse Ecclesiæ, per quod à Capite Christo, in nos omnis virtus, omnes gratiæ ac dona descendant; Si quid spei, si quid salutis, si quid gratiæ in nobis est, ab Nativ. ea noverimus redundare.* Mellissai Do- ctoris verba sunt, *Totum nos habere voluit per Mariam, Magnam illam & admirabilem mediaticem. Obser- vâunt rerum naturalium scrutatores, animalia, quæ collo, eadem & voce carere. Quàm proinde miseram esse necesse est illam Animam, cui collum deest, per quod bona omnia in eam derivari oporteret? quomodo infelix audiri coram Divino Tribunali poterit tam nocenter muta? E diverso, ô beatam illam, ô fortunatam Animam, quæ Colli hujus cælestis ac mystici ministerio nullo non momento supplices ad Deum preces vocêsque potest emittere!*

VIII. Edicite; quanta vos audien- dorum vestrorum votorum impleat fiducia, si ad illa Deo commendanda, & causam vestram juvandam, concurrerent omnes ordines Beatorum Spirituum, omnes Patriarchæ, Prophetæ omnes, Apostoli, & illæ tot Martyrum, quorum Purpurâ splendet Ecclesiâ, Myriades, Calites

res reliqui ad unum omnes, Confes-
sores, Virgines, Viduae? quā tandem
ratione divina illa Pietas ad tot sup-
plicum voces posset esse surda? A-
thenis cum numerosissima Spectato-
rum turba omnis in plausus & jubi-
los effunderetur, ea tot vocum uni-
tarum vis fuit, ut quae forte per aera
volabant aves, sideratae & toni ve-
hementiā percussa in terram delabe-
rentur. Et tot charissimorum sibi ca-
pitum vocibus posset non flecti divi-
na Beneficentia, ut quam illi cun-
que pro nobis postularent gratiam, non
illam confestim largiretur? Quanta-
cunque autem precum tam concor-
dium vis sit, major tamen est ac po-
rentior precum unius Dei Matris vir-
tus, & certius sola impetrat, quam
Ecclesia omnis triumphans perinde
ac militans concordibus studiis vale-
ret impetrare. Quam proinde non
vana, non futilis est spes, quam in
Sanctissima Matre reponunt, qui e-
jus nomini devoti sunt; quam gra-
vibus de causis in ea spei suae, imo
& securitatis ac quietis anchoram.

V. Men-
dox. in defigunt? Tam est potens virgo hęc
Mater, ut eam ad potentiam opes-
virid. l. que demonstrandas, & ad excitan-
z. probl. dam in nobis earum fiduciam, ve-
z. locius nobis non semel obtingat sa-
lus, cum Mariae nomen imploratur,
quam dum vel ipsum Jesu Servatoris
nomen potentissimum invocatur. Est
lib. de
Excell. hęc S. Anselmi assertio tam celebra-
Virg. c. 6. ta: *Velocior est nonnunquam salus,*
memorato nomine Mariae, quam invo-
cato nomine Domini Jesu. Novimus
quidem, non posse, nec facere hęc

tam admiranda Virginem virtute sua
propria; sed totum hoc manare ex
divini Filii potentia, qui ita vult fie-
ri: haud aliter ac Luna, etsi lucis
ipsa ex se habebat nihil, sed totum
à sole mutuatur, hac tamen mutua
luce citius effecta quaedam in terris
producit, quam id Solis ipsius radii
praesent. *Ex lumine à sole mutato,*
quasi quidam secundus Sol, breviter
agit, ut quod Sol facit in anno, Luna
faciat in mense. Sic & Augustissi-
mum Mariae nomen, etsi omnem vim
sua ac potentiam divino Jesu nomi-
ni adscribat, videtur tamen pollere
virtute ad influendum celerius, in-
volente ac disponente Magno illo Deo,
quem nonnunquam delectat majora
efficere, magisque stupenda, amico-
rum sibi charissimorum ministerio,
quam ipse per se efficiat. *Opera que Jan. 12.*
ego facio, & ipse faciet, & majora horum
faciet.

IX. Tantam autem Nominis San-
ctissimi gloriam dum commemoro,
tenere me non possum, quia in eos
acerbe invehar, qui occasione & mo-
mento quolibet, nullā neque causā,
neque reverentiā contemptim illud
ipsum proferunt: quin imo hoc eod-
em, tam digno omni cultu ac veneratione
nomine, omnem suam insana-
bilem effundunt: quibus, quod est
execrabilius, ejus authoramento stabiliunt
atrocia illa, de vindicta sum-
menda, decreta & obstinatam vo-
luntatem. O mortales plane indig-
nos Christianorum appellatione,
quam ex sacro fonte traxerunt, dum
tam contumeliosè habent nomen Ma-
tris

IN SEGNEM
S. ANSELMI

Lyrens
Trisag.
12. mod.
14.

Sira riss
is Jusse
quid Ly-
rum
mod. 27.

Lyran. tris Christi Jesu! Discant tandem, quae
Trifag. Sanctissimo huic nomini reverentia
l. 2. mod. debeatur, vel ab ipso ejus Filio Chri-
14. sto, qui, ut notarunt aliqui, nunquam
 Matrem suam in sacris Evangelis Ma-
 riae nomine compellavit; Hebraeorum,
 summâ in Matrem veneratione, secu-
 rari morem, qui Personas, quos aliqua
 ipsis dignitas & excellentia venerabiles
 reddit, nomine suo proprio nunquam
 compellant. Non immeritò timidos nos
 esse, cautosque deceret in tribuendo
 hoc Mariae nomine ulli ex leviore sexu,
 ne moribus ipsa suis id turpiter dehone-
 stet. Et verò re ipsa invicta Polonorum
 Gens justo hoc impulsâ metu, & tantae
 Matris reverentiâ non finit Puella cuiquam,
 dum sacris undis abluitur, hoc nomen
 imponi; quin etiam alibi ablutas, &
 hoc insignitas nomine, non patiuntur
 eo suis in Provinciis appellari: unde,
 cum Ladislaus IV. filiam Nivernensis
 Ducis esset ducturus, cui Mariae Aloy-
 sia nomen, vel in ipsis conjugii pactis
 hoc inter cetera esse voluerunt, ut de-
 inceps Regina, Matris Dei reverentiâ,
 Aloysia duntaxat diceretur. Verùm si
 Nationibus aliis, & parentibus non
 habet hunc Polonorum morem imitari,
 sed filias suas Mariae nomine indig-
 itare placet, id saltem cordi sibi ha-
 beant, ut majori eas diligentia & vigi-
 lantia educeant, ne vita earum tanti no-
 minis Sanctitati minimè respondeat.
 B. Catharina de Herrera, siquando,
 quod solerter & industriè factitabar,
 deditam infami libidini sceminam, ad
 vitam seriâ penituntine emendandam

induxisset, eamque Mariae nomine
 audisset appellari, suaviter eam indu-
 cebat, ut poneret tantisper tam vene-
 rabile nomen, dum rectarum actio-
 num studio numeroque, aliquantò se
 illo digniorem reddidisset. Si porro
 tam cautè circumspicereque utendum
 Sanctissimo Virginis nomine, etiam
 cum pietatis studio acceritur, vos ipsi
 vobiscum statuite, quàm probrosura
 sit facinus, illo ignominiosè abuti, fan-
 dando libidinibus, profanando impre-
 cationibus & execrationibus, quin &
 perjuriis ipsummet non semel violan-
 do. Sed quòd me abstulit zelus, quan-
 tumcunque justus? revertamur in se-
 mitam. Si tam chæra Deo est Virgo
 Mater ob illam Sanctimoniam excel-
 lentissimam; si patrocinium ejus tam
 potens, preces tam efficaces, auxilium
 tam promptum, quantum securitatis
 habebunt, qui verè ac seriò addicti illi
 atque devoti sunt? Jacite, jacite sanè
 in solum tam firmum spei vestrae an-
 choras, & certi estote, quantalibet in
 tempestate omnes vos maris procellas,
 fluctus quamlibet decumanos, elu-
 suros. Quaecunque vos urgeat neces-
 sitas, ad eam confugite, ejus opem in
 arumnis poscite omnibus, omnibus
 eam in tentationibus implorate, &
 certa erit vestra salus.

II.

X. An autem tantundem promit-
 tere sibi à Dei Matre poterunt, qui
 ejus cultui, sed ratione præposte-
 rà addicti sunt? Si quas aliquando

ad

ad mensas idem erit adulterorum, quod legitimum nummorum pretium ac aestimatio, tum enim verò & isti sibi polliceri poterunt, se effectis Patrocinii Matris Dei, non minus certò fructuros. Veritas est Deus; ac proinde aliud quàm veritas placere illi nunquam potest. *Veritatem requirit Dominus.* Nec aliud

Pf. 30.
24.

ab ipso Virgo didicerit; cum non alia res, inter omnes conditas, divinum Solem propius referat; perinde ac Soli huic materiato aliud Sidus nullum similius nobis videtur, quàm Luna. *Sol alter.* Sol fraudes non tegit, sed aperit potius. Sic & Virgo. Quanti ergo vultis illa aestimet certas quasdam animas, quæ vulpium instar, præter unam pellem, boni in se continent nihil! Jussit Deus etiam veteri in Lege, ut tota pellis vel ipsis in Sacrificiis veçtimis detraheretur, ut appareret, quales illæ etiam sub pelle essent. Et hoc facere vel nolit, vel nesciat illa, quæ *Sedes Sapientia* appellatur?

Levit. 1.

XI. Hic tamen necesse est, ut mentem vobis meam ac sententiam quàm diligentissimè explicem, cum gravissimus sit, qui hinc oriri posset, error. Duplici in classe sunt, qui nobilem hanc nomenclaturam Mariæ Devotorum ambire possunt, Peccatores: priori classe illi continentur, qui peccato serviunt ut Tyranno, vi quasi adacti; cum interim semper ac constanter anhelent occasionem & opportunitatem excutiendi durum illud, & infame jugum, quo Animæ eorum opprimitur. Alterius classis

sunt, qui peccato ut domino sponte lecto serviunt, magna sua voluntate & voluptate ejus iussis obtemperant, & tantum non gloriantur ejus vestigiis insignibus. Primi Sanctissimæ Matris obsequiis eum in finem utuntur, ut eorum ope eripiantur ex miserissimo, in quo hærent, vitæ statu; & manum unam ad hanc Liberatricem potentem extendendo, rogant, ut prostratos erigar ex cænoza, in qua volutantur, lacunâ, etsi interim alteri manu pergant Iuro semet tardare. Isti non terreantur: sed magni potius fiducia identidem ad Matrem istam clament: *Succurre cadenti, surgere qui curat populo*: etsi enim necdum ipsi, quâ oportet, ratione Virgini huic devoti sint, viam tamen instunt, quâ ad genuinam hanc devotionem pertingant. Sacramentalia, quæ dicimus, gratiam non conferunt eo modo, quo ipsa Sacramenta; præparant tamen ad gratiam Sacramentum recipiendam. Eadem est istorum Peccatorum, suo sub jugo dolenter gementium, conditio: quæ præstant Matri Virgini obsequia, ad Gratiam eos veròsque à Deipara favores præparant; Gratias ipsas non conferunt. Atque rem ita se habere, discite ex historia, quæ narrata multam, ut confido, in Dei Matris ope fiduciam in vobis excitabit.

XII. Juvenum nonnemo, iis onustus flagitiis, quæ hoc hominum genus fragilitates, Deus autem abominaciones appellat, magnum illum Dei servum Nicolaum Zucchium, Romæ in vita. tunc degentem, totique urbi & Apostolico

solico dicendi genere, & rectissimis vitæ exemplis notissimum, potens in opere & sermone, accessit, noxas suas sacrâ confessione expiaturus. Excipit eum vir sanctus, ut confuereat, humanissimè, & vices ejus intimè, ac charitate sincerissimâ dolens, id præcipuè egit, ut doceret hominem, quantum ad recuperandam amissam valitudinè adjumenti allatura esset in Sanctissimam Matrem devotio: cùmque eam in opinionem penitens adduxisset, tandem ad vindicandas noxas præteritas hoc tantùm penæ imperavit, donec iterum se Sacerdoti sifteret, quor diebus manè lecto egressus angelicam salutationem decurreret, simulque eidem Virgini oculos, aures, manus, totumque corpus offerret, etiam atque etiam rogans, dignaretur hæc eodie ut rem suam custodire; hoc idem repeteret vesperi cubitum concessurus, triplici insuper osculo terram libando. Patuit suadenti Juvenis, fructu non magno. Nec tamen prudens Arbitrator aliud deinceps jussit; donec Juvenem incessit cupido extera visenda Regna: & opportunè aderant alii nobilitate, ac vitæ genere ipsi simillimi, quos eadem accenderant desideria. Vale proin Confessario suo dicens, isto ad iter monito ab eo eruditus abiit: pergeret constanter, & majori indies fervore, Deiparæ se commendare, ad gratiam vitæ corrigendæ impetrandam, nec ea quæ hætenus, mane ac vesperi obsequia unquam omitteret. Aliquot post annos rediit Romam Juvenis, cùmque quem prius,

R. P. Segneri Christ. Instr. Tom. III.

animi sui Arbitrum accessit, qui non minore suo solatio ac gaudio, quàm admiratione, in alium planè hominem suum penitentem mutatum invenit, tam alienum ab omni obscenitate, ut quæ prius habuerat in delitiis, jam magnopere horreret. Rogatus tantæ metamorphosis causam, respondit; Sanctissimam Matrem, modico illo obsequio constanter cultam, puritatis optatæ gratiam à Deo sibi denique impetrâsse. Neque hic illustrium Dei Matris favorum sibi est. Cùm enim idem Pater Nicolaus rem gestam, pro concione enarraret, audiit eum quidam Ordinum in militia Ductor, qui, cùm annorum plurium spatio turpis mulierculæ amoribus irretitus fuisset, statuit, eodem obsequii genere sibi demereri Deiparam, ad vitæ emendandæ gratiam impetrandam. Tam feliciter illi res cecit, ut non diu post abrupto penitens fordido commercio jam alius viveret. Cùm autem de sua in bene ceptis constantiâ plus æquè sibi fideret, elapso sex jam mensium spatio decrevit adire illius quondam suæ aedem, ut cognosceret, an & ipsa prævæ vivendi assuetudini renunciasset, an verò alteri cuiquam perditæ adhaereret. At ecce! cùm non procul jam esset à limine, ubi aperto se exponeret pereundi discrimini, occultâ quâdam vi repelli se sensit tanto spatio, per quantum illa se platea porrigebat, sic ut tandem subtractâ ex oculis illâ domo, ad suæ ostium consisteret; clarâ intus luce collustratus, quæ ipsi manifestabat, non altècius se, quàm

S s s

ma-

magna suæ Domine manu, adjuvantis in tempore opportuno, præsentis fuisse periculo ereptum. Hoc ex eventu illud in primis discamus, quod aliud querentibus se offert, quanto Beatissima hæc Mater libentius vim ac potentiam suam adhibeat ad nos ab occasionibus pereundi eripiendos ac avertendos, quam ad nos in illis, si proprio arbitrio temerè in eas nos ingesserimus, servandos ac protegendos: deinde autem illud in rem nostram præcipuè colligamus, quantopere desideret ac cupiat in id operam suam conferre, ut emergant ex sordibus Peccatores, qui in illis inviti hærent, & ejus opem implorant, ut emergant. Hujus classis peccatorum illa se Matrem vocat, illis ad S. Brigitam verbis. *Ego sum Mater omnium Peccatorum, se volentium emendare.* Hos ipsa tenerè amat, sicut infirma membra Medicus, ut sanet, & ut artifex informes ac rudes truncos, ex quibus pulcherrimam statuam fingere cogitat. Hi ergo magnâ omnino fiduciâ, spe non dubiâ, ad hanc Matrem festinent.

XIII. E diverso quàm vultis probet Mater Sanctissima illius infelicis & sordidi Peccatorum gregis obsequia, qui non cogitant peccata deferere; quin imò illis ipsis obsequiis ad liberius peccandum aburuntur? Manus, oculi, aures, & alia organa in cadavere, si Aristoteli credimus, nec manus, nec oculi, nec aures verè sunt, sed nomen id æquivocè participant. Sic obsequia, dona, preces, jejunia istorum, non obsequia, non

munera, non preces sunt aut jejunia; nec enim velcum gratia eliciuntur, vel ad gratiam præparant, imò semper ab ea alienant longius, cum eo sine sint facta, ut in peccatis impunè liceat perdurare. De horum uno aliquo cum Virgo eadem S. Brigitta loqueretur, nostisne, quid dixerit? Hic agebat, dum mihi loquitur, crudissima rusticitate simul tergum obvertit. Miles est, qui præpostere armis se accingit; & in pugnam progreditur, abjecto gladio vaginam tantum præferens. His igitur, siquidem in luto illis suo hætere ratum fixumque est, denuntio, non inventuros eos apud hanc Matrem, quas præsentant miserationes; miserationes inquam, que suis illos in flagitiis protegant. Nobili Italia urbe, densâ nocte tres Juvenes oberrabant; quid autem tunc irent, non est necesse me dicere, ipsi intelligitis. Lumen secum in lucernâ probe clausâ ferebant, quod tamen nescio quâ ratione extinctum est. Circumferens unus eorum oculos, cum procul aspiceret lampadem virginis Matris honorati ante ejus imaginem alicubi accensam. Expectate, igitur ait socii, dum illuc properem, & candelam accendam denuo; redibo festinus. Rediit, sed absque lamina: cum enim ad imaginem illam accessisset, lamque lumen ex lampado mutuari vellet, momento extinctus ignis est, & spem juvenis delusit. Revertetur jam ad suos; cum iterum ardentem lampadem observat. Accurrit & ipse denuo, ut suam luce lucernam antemer, quæ viam monstrat ducaturque per

*l. 4. Ret-
vel. 6.
137.*

*l. 4. Me-
teor. 6.
ult.*

per tenebras geminas & noctis concubia & flagitii meditati: sed iterum momento Mariana illa lampas extinguitur; Sicque extincta meliorem in juvenis animo lucem accendit: agnovit enim errorem, reque, ut acciderat, sociis enarrata, meditati facinoris poenitens, domum suam repetit, probe jam edoctus, tam abundare Dei Matrem lumine, quo peccati tenebrae discutiantur, quam nullum habet, ut peccantium studia foveat. Dixi igitur paulo ante, non probari ejusmodi obsequia Deiparae; sed parum dixi: non tantum non probat, sed nonnunquam odit etiam, cum tam cogant, ut parcius benignitatis suae, tam consueta, tamque ipsi dilecta, effecta producat, ne illa in perniciem miseris cedant. Nutrix uberibus lacte, plenis nihil cupit magis, quam ut inveniat, in quem derivet, unde aegre fert, cum frustra lac exudar. Sic & Mater divinissima dolenter fert obices illos contumaces, quos ejus gratis accipiendis Peccatores opponunt, dum simulatis illas potius, quam veris obsequiis praesentant.

XIV. Sed nonne, dicent nonnemo, & illud multis historiis proditum est, etiam his peccatoribus perversis, qui Dei Matrem colunt, non ut emendantur, eandem fuisse propitiam? Ita est: sed quid inde? An eadem sibi beneficia promittere omnes vel debent, vel possunt? Id quidem si ita esset, & si ab iis, quae semel iterumve acciderunt, recte disceremus, quid plerumque expectare debeamus, recte facerent & prudenter, qui omnia vinea-

rum sollicita & laboriosa cultura vasa domus omnia implerent aqua, expectarentque, dum Dei Filius Matris suae precibus motus, omnem istam aquam in vinum mutet; quia literis proditum est, & Spiritus Sancti quidem digito, simile prodigium in Nuptiis Cana Galilaeae ad Matris Preces Filium *Joan. 2.* perpetrasse. Non est hoc ratiocinari, sed desipere. Quis sic argumentem docuit, prodigiosus eventus exemplo ipsi esse debere, quid ipsi sit expectandum? Fuit, cum nonnemo religionis ergo Lauretum profectus loculos invenit argento fartos, quod in itineris sumptus abunde sufficit. At sapienter aget, qui similis fortunae fiducia se committet itineri, nec de necessariis quoquo modo sibi prospiciet? Si autem prudentum nemo exponit se periculo in negotio ac re momenti utique non maximi, cur sit qui se dubitet committere discrimini, in quo de aeternitate periclitatur? Ipsa haec fiducia cum non sit fiducia, sed stulta temeritas, nova noxa est: & hanc praemio ac mercede sibi compensandam quis sana mente credat? *Hi Marc. proluxius accipient judicium, recte in 12. 40.* hos Christi verba quadrant. Caveat, quisquis sapit, ne his securi commeatibus tam fallacibus instructus literis Divinae se sistat Justitiae: sentiet nihil ex praesumptione tam inconsculta in se utilitatis redundare; sed pro eo, quod, ut sanctissimae Matri devotus, liberè committatur, periculo se exponit *qui se. poenae de le tanquam falsario lumen. ad leg. 12. Crimine falsi tenetur, qui se promittit Cornel gessit, vel falso diplomate vias committit. de falsis*

XVI. Nolim tamen Peccatores, etiam qui in flagitiis occalluerunt, iudicium illud obsequii exterioris, quo se Deiparæ addictos monstrare student, omittere, licet nondum debitum ad finem, è suis sordibus emergendi, actiones illas suas referant. Idque hac causâ: quod fieri possit, ipsam Miserationum Matrem certo suæ Providentiæ consilio, sibi manifesto, nobis autem occulto, impetrare ipsis interius illud adjumentum, quo impulsî debitos ad fines qualiacunque sua obsequia referant. Saltem ad id servient, ne meris pravis exemplis etiam aliis noceant. Sal putredinem à cadaveribus perpetuò non prohibet, efficit tamen, ut cum putrescere cœperint, foetoris minus quàm alia sale non aspersa, emittant.

XVII. Ceterùm vera amandi Matrem Virginem lex est, quam pro amando Deo Vates Regius propoluit: *Quid diligitis Dominum, odite malum.* Unde literulâ mutata devotos Magnæ Dominæ sic ego alloquor. *Qui diligitis Dominam, odite malum.* Standum enim est Regulâ Juris: *Amicus meus, inimicus inimici mei.* Qui aliter agit non Virginem, sed se amat, imò se quidem, dum perniciem ipse sibi accersit præsentissimam: *hostis est anima sua.* *Qui diligitis Dominam, odite malum.* Subeat mentem horum verborum memoria, quoties illam ut Reginam salutastis. An cupitis forsân, omnes vestras salutationes totidem esse mendaciâ? Erunt autem mendaciâ, nisi vos juxta ejus imperia Filium fueritis reveriti. *Odite malum.* Sunt

qui peccato irascuntur quidem, sed non oderunt illud: unde ut repentini sunt iracundiæ motus, facile sedantur, & mox à confessione peccatâ cum peccatis reditur in gratiam. Hoc non sufficit, ut jure ac merito devoti Matri Virgini dici possimus. Necesse est odio in peccatum ferri, horrore inquam stabili, rato, ac permanente, qui omnem cum illo pacis aut indociarum mentionem excludat; non impetu repenti exardescens ira, qui mox desinat; nec animum constanter occupet. *Odite malum.* Odisse oportet peccatum ut malorum maximum, cum cætera complectatur planè universa: ut malum, quod privat omni bono & post se trahit omnem calamitatem. *Odite malum.* Non expectate, dum sexcentis culpis graves, sancto tum demum odio exardescatis; sed quamprimùm miserâ vestrâ sorte, solâ ex imbecillitate labi contigerit, erigite vos & surgite quamprimùm, & & magnæ vestræ Matris opem non perfunctoriè implorate. Verbo, ponite voluntatem peccandi, & plus in Virgine suavitatis ac benignitatis experiemini, quàm in ulla alia Matre; ita S. Gregorius VII. Pontifex affirmat, *Pone suam in voluntate peccandi, & invenies Mariam promptiorem Matre in tua dilectione.* Saluberrimum hoc odium præparabit ad Amorem pulcherrimum, illum videlicet, quo ipsa vos diligit, & quo vos diligetis illam; & hoc demum est, quod animis vestris altissimè inculprum cupio; ut oderitis malum. *Odite malum.*

Ps. 96.
10.

Tob. 12.
10.

Orat.
n. 40.
Mari.

S. Greg.
VII. li.
ep. 47.

Cantic.
1. 4.

DI-

SEGNER
C. OMO CRISTIANIS